

NARODNI DNEVNIK

Izbaja vsak dan opoldne, izvemši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 12.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček, uradu št. 13.633.

Poraz demokracije.

Ne pomaga nobeno olepšavanje in nobeno pretiravanje. V nedeljo je doživela z izvolitvijo Hindenburga evropska — in ne samo nemška — demokracija hud poraz, ki je tem hujski, ker je prišel nepričakovano.

Zaman so najboljši Nemci rotili svoj narod, da pomisli na posledice, zaman je celo eden prvih nemških pisateljev Thomas Mann na predvečer volitev izdal oklic, koncem katerega pravi, da bi bil ponosen na politično zrelost in na življenski instinkt svojega naroda, če bi la zavrgel junake prejšnje dobe! Vse zaman, nemški narod se je izjavil za reakcijo Wilhelma, za militarizem predvojnega Prusije.

Ko pa vstaja militarizem na desnem bregu Rena, mora nujno narasti moč militarizma tudi na levem bregu. In posledica tega je, da bo vedno močnejše rastlo staro sovraštvo, dokler ne izbruhne nov požar. Zato so nedeljske volitve poraz vse evropske demokracije.

Res je, da bo pozicija Nemčije vsled Hindenburgove izvolitve v zunanjem svetu oslabiljena in nemški varnostni predlogi so sedaj temeljito pokopani in z njimi vsaka revizija mirovnih pogodb. Toda ta trenuten uspeh nikakor ne olajša poraza demokracije, ker odločilno dejstvo je to, da je doba pomirjenja in zblizanja narodov končana in da se pričinja zopet ona nesrečna doba medsebojnega hujškanja in sovraštva.

Nastaja vprašanje, kako je bilo mogoče, da je nemški narod slepo zavrgel vse izkušnje vojne, vse povojno trpljenje in vse argumente svojih najboljših sinov.

Od mnogih vzrokov se bomo ozirali samo na enega. Demokratične stranke, zlasti meščanske, nimajo pravega zmisla za organizacijo. Vse so po svojem bistvu individualistične, vse se ozirajo na posebnosti svojih pristašev in zato vlada v vseh velika svoboda v mišljenju. Skratka, demokratske stranke niso masne stranke. V njih je razvito spoštovanje doli do volilca, ni pa slepe udanosti gori do voditelja.

Pri masnih strankah pa je stvar druga. Do voditelja se zahteva slepa udanost in volilec se samo diktira. Zato imajo masne stranke vse drugačno napadalno silo, ko nemasne. Staro pravilo pa je, da je vsak napad boljši od vsake obrambe.

Prave demokratske stranke ne bodo nikdar brezobzirne v sredstvih, masne stranke pa ne poznajo nobenih ozirov. Kar zaleže, samo to je za nje merodajno in če je sredstvo še tako ogabno, oni ga uporabljajo. To jim daje videz moči, moč pa najbolj upliva na mase.

Političen boj postaja po vsem svetu vedno bolj grd in vedno bolj ogaben. Posledica tega je, da se ga boljši ljudje ogibajo, slabši pa vstopajo vanj z veseljem. In to slabi demokratične stranke, to daje moč reakcionarnim strankam.

Skrajni čas je, da demokratične stranke uvažujejo nauk porazov.

Treba je spoštovati posebnost volilca, toda treba je biti tako inteligenten in tako delaven, da se vseeno ustvari naravnost jeklena strankarska disciplina. Ne zato, da bi zmagala stranka, temveč da reakcionarna zmaga ne vrže naroda v nesrečo. Toda tudi individualizem le do gotove meje, da ne postane identičen s copljenjem, kakor pri nas.

In vsi v boj! Ni res, da je kdo tako »dober«, tako »odlični«, da je predober za politično borbo. Najbolj priprost delavec mora iti v političen boj, tem bolj mo-

Seja ministrskega sveta.

ZUNANJE POLITIČNA SITUACIJA ZAHTEVA IZVEDBO SPORAZUMA.

Beograd, 28. aprila. Sinoči se je vršila seja ministrskega sveta. Najprej so sklepali o nekaterih ekonomsko finančnih zadevah. Sklenili so, da Grisogono zastopa Marka Gjuričiča za časa bolezni. Ninčić je poročal o predsedniških volitvah v Nemčiji. Vlada smatra, da je treba počakati najprej, kaj bodo rekli k izvolitvi Hindenburga velike sile, šele potem bo naša vlada zavzela svoje stališče. Za sedaj misli vlada, da rezultat volitev v Nemčiji ni ugoden za razvoj političnih razmer v Evropi.

O spremembi naše vlade se ni padla nobena odločitev, ker še niso razčiščeni osebni momenti. V vlado bi mogel vstopiti dr. Srskić, toda v njegovi odsotnosti je vsaka kombinacija odveč. Naši politični diplomatski krogi smatrajo, da je celokupna zunanja situacija v zadnjem času tako v sosednjih državah, ko v vsej ostali Evropi taka, da zahteva trdnega, solidnega stanja pri nas. Tako stanje pa

more nastati samo v tem slučaju, ako pride do koalicije radikalov z radičevci.

Po seji vlade so neki člani kabineta izjavili, da je nujno potrebna sprememba režima v naši državi in da mora politika kreniti na novo pot sporazuma med radikali in HSS. Vlada priznava, da v tem pogledu še ni bilo dosedaj nič storjenega in da je treba torej pričeti z resnim delom v bližnjih dneh. Kombinacije PP se smatrajo kot neoportune in povsem nemogoče. Pri samih samostojnih demokratih se opaža resignacija, ki je viden izraz nerazpoloženja v samost. demokratskih vrstah po sinočnji seji ministrskega sveta.

Izpopolnitev vlade bi se morala po načrtu izvršiti v prihodnjih dneh. Samo po sebi pa je umevno, da bo rekonstrukcija samo začasna, tako da bi se moglo obenem pričeti tudi s stvarnim delom za spremembo situacije.

Neuspeh Pribičevića.

REKONSTRUKCIJA VLADE — ODLOŽENA.

Beograd, 28. aprila. Včeraj popoldne je bil v dvoru M. Trifković in obvestil kralja o delu nar. skupščine. Za njim je bil v avdijenci Pribičević. Avdijenca je trajala preko ure in se spravlja v zvezo z včerajšnjim dopoldanskim konfereniranjem med Pribičevićem in Pašićem. Zdi se, da je Pribičević v dvoru skušal zagovarjati idejo neizogibne rekonstrukcije vlade, češ, da bi se sedanja koalicija mogla še dalje vzdržati na vladi. V koliko je Pribičević uspel v avdijenci, se vidi iz njegove izjave po odhodu iz dvora. Pribičević je dejal, da izpopolnitev

vlade ni nujna potreba in da se rekonstrukcije ne more tako hitro izvršiti, kakor zahteva javnost. On misli, da se rekonstrukcija za sedaj ne bo izvršila, ker ni treba, da bi vlada nastopila pred skupščino popolnoma kompletirana. Vlada bi mogla ostati tudi okrnjena.

Avdijenca notranjega ministra je preložena na danes. Min. socijalne politike Marko Gjuričič je obolen na težji angini. V bolnici leži že 20 dni državni podtajnik Vilder. Njegovo stanje je zelo nevarno.

Atentati na Bolgarskem se nadaljujejo.

PREDSEDNIK VOJNEGA SODIŠČA UBIT. — PONESREČEN ATENTAT NA BRZOVIAK.

Sofija, 28. aprila. V Sofiji se je včeraj pripetila zopet senzacija. Ubit je bil predsednik vojnega sodišča od neznanega atentatorja. Sinoči po prihodu brzo-

vlaka iz Varne se je doznalo, da je bil malo pred Sofijo izvršen na vlak atentat, ki pa ni uspel.

SLABO OBISKANA SEJA RADIKALNEGA KLUBA.

Beograd, 28. aprila. Včeraj popoldne se je vršila seja radikalnega kluba, na kateri bi se imelo izvršiti konstituiranje kluba. Predsedoval je Andra Protić. Navzočih je bilo 32 poslancev. Prvi je govoril Pašić, ki je obsodil tako zanemarjanje poslanske dolžnosti. Rekel je, kdor ne misli delati, naj odloži svoj mandat. Razmere so zelo napete in morajo biti vsi poslanci zbrani. Omenil je v svojem govoru tudi nemške volitve in dejal, da mora biti radi tega radikalna stranka enodušna in da mora pričeti z energičnim delom.

Za Pašićem je govorilo še 16 govornikov, ki so se zlasti navduševali za zakon o zemljoradniških in obrtniškimi kreditih. Govorniki so stavili na posamezne ministre razna vprašanja. Ljuba Jovanović je naglašal potrebo, da se donese budžet, ker je finansiranje z dvanajstimi milijardi škodljivo. Finančni minister mu je na dolgo in široko odgovarjal. Grgin je govoril o agrarni reformi in priporočal, da dobe optanti iz Madžarske potrebujejo zemljo. Na seji so poročali o bolezni Marka Gjuričiča. Konstituiranje se bo izvršilo, ko bo v Beogradu večje število poslancev.

Argumenti so jasni in neizpodbitni. Treba samo trdne volje, neodjenljive požrtvovalnosti in močnih živcev, pa bo demokracija zmagala.

Po svojih argumentih bi morala že davno — če pa bo po svojih pristaših je odvisno od njih.

Zmaga Hindenburga kliče demokrate na plan — in ne samo nemških!

Po nemških volitvah.

Berlin, 28. aprila. Definitivni rezultat volitev je bil objavljen v ponedeljek ob 2. zjutraj. Volitev se je udeležilo 30 milijonov 345.560 volilcev. Dobili so:

Hindenburg 14.639.399 glasov
Marx 13.752.648 glasov in
Thälmann 1.931.591 glasov.

Ostali glasovi so bili razcepljeni. Hindenburg ima torej relativno večino in je izvoljen. Svoje mesto nastopi 10. maja. Do tedaj vodi posle državnega predsednika sedanji začasni predsednik dr. Simons.

Udeležba pri volitvah je bila znatno večja ko marca meseca, ko je glasovalo samo 26.812.537 volilcev. Vsled tega so vse stranke napredovale, toda najbolj desničarji. Ti so dobili 28. marca samo 11.671.272, sedaj skoraj za tri milijone več. Marx je napredoval samo za 518.156 glasov, Thälmann pa za 366.453 glasov.

ODMEV NEMŠKIH VOLITEV.

Nemški listi presoajo rezultat volitev seveda v duhu svojih strank. Socialno demokratski tisk konstatira, da imajo pristaši republike še vedno večino. Toda s komunisti, ki so povzročili zmago Hindenburga, treba obračunati. — Demokrati pišejo, da je volilni rezultat dokaz nemške politične nezrelosti. — Centralni listi pa pišejo, da je treba poraz priznati.

Francoski nacionalistični listi pišejo, da je izvolitev Hindenburga dokaz, da Nemci o politiki sporazumnega sodelovanja evropskih narodov nočejo niti slišati. Politika pogajanj z Nemčijo, da je doživela popolen poraz.

Angleški listi v splošnem nočejo še izreči definitivne sodbe, temveč pravijo, da je treba počakati na razvoj dogodkov.

Ameriški listi obsojajo ostro izvolitev Hindenburga, ki da pomeni izzivanje zavaznikov.

GJURIČIČ OBOLEL NA STANOVANJSKEM ZAKONU.

Beograd, 28. aprila. Bolezen Marka Gjuričiča se komentira v političnih krogih na ta način, da se radikali še niso sporazumeli o izpremembah v načrtu stanovanjskega zakona. Na včerajšnji seji se je videlo, da radikali po večini soglašajo s spremembami, katere bi se morale izvršiti v tem zakonskem načrtu. Marko Gjuričič bo ostal bolan toliko časa, dokler se radikali o tem vprašanju ne bodo sporazumeli. Stari stanovanjski zakon bo najbrže min. svet podaljšal, dokler se novi zakon ne bo spremenil.

PARLAMENTARNO ŽIVLJENJE OŽIVLJENO.

Beograd, 28. aprila. Pred sestankom narodne skupščine je situacija znatno oživela. Veliko število narodnih poslancev in vsi prvaki strank so prispeli v Beograd. Dr. Korošca včeraj ni bilo v skupščini. Tudi ni bilo nobenih konferenc, ker je Davidović radi rodbinske žalosti izostal. Spaho pride še-le jutri v Beograd. Pavle Radić se je sestal včeraj z nekimi vodilnimi člani opozicije in z njimi izmenjal misli. Službenih in političnih razgovorov ni bilo.

SMRT HČERKE DAVIDOVIČA.

Beograd, 28. aprila. V noči od nedelje na ponedeljek je umrla Davidovičeva edina hčerka Desanka, ki je bila poročena s polkovnikom Gjorgjom Arangjelovićem, bivšim vojaškim atašejem v Berlinu. Pogreb se vrši danes.

Sofijsko pismo.

Od našega poročevalca.

Caribrod - Sofija, 24. aprila.

Caribrod ... Srbija ... Hvala Bogu, da sem se vendar enkrat izkopal iz bolgarskega pekla ...

Naši čitatelji so že opravičeno pričakovali mojih pisem iz Bolgarske; toda na mojo veliko žalost ...

Kakor se čitatelji spominjajo, sem potoval v Sofijo kot posebni poročevalec ...

Uradne brzoglavke so javljale: Atentat v cerkvi sv. Kralja (Nedelje) v Sofiji je dal okroglo 200 žrtev mrtvih in 600 ranjenih.

Od Beograda do Sofije se mi ni pripetilo nič posebnega samo, nek radikalni poslanec me je prepričeval, da smo mi sedaj z ozirom na dogodke na Bolgarskem ...

Caribrod, majhen srezniki trg na bolgarski meji. V trgu je mnogo bolj živo kakor navadno. Neka gotova pripravljenost, toda nobene sledi in nobene besede o koncentraciji naših čet na meji ali kakih posebnih merah.

Sej sem in srečno sem dospel v Sofijo. Mnogo potnikov je ostalo na meji, da počakajo, da se dogodki v Bolgarski umire.

Iz Carigrada sem odpotoval še z dvojico novinarskih kolegov. Ko smo dospeli na mejo, se je naš voz ustavil, osobe se je spremenilo in naša usoda je bila predana bolgarskim železničarjem in bolgarski policiji.

Torej zopet beograjski novinarji! Zakaj greste vsi v Sofijo, vpraša eden od policajev ter pregleduje naše potne liste.

Na postaji Dragoman so izvagonirali enega od mojih kolegov, ker ni imel pravih potnih listov. Vse prošnje so bile zaman.

Na postaji Slivnica je bila večja razburjenost, kakor na drugih postajah. Videli smo iz našega kupeja mnogo vojakov in nekaj komit, kako delajo red. Skupina delavcev in kmetov je bila uklenjena, pripravljena, da se jo odpremi.

Na potu v Sofijo, na neki postaji sta vstopila v naš kupe dva bolgarska oficirja, ki sta nas začela takoj pozorno motriti.

Nista pardonirala niti nas, niti naše države, trdeč, da mi pomagamo bolgarski emigraciji ter, da smo krivi zadnjih dogodkov na Bolgarskem.

Dežela podoficirjev.

Beograjski žurnalist Vinaver opisuje v »Vremenu« svoje utise iz Bolgarske. Pravi, da je Bolgarska dežela podoficirjev.

Bolgarski dogodki.

Dežela podoficirjev.

reh, in srečno smo obrnili razgovor na velikončne priznike (bila je pravoslavna Velika noč). Njiju razpoloženje se je izpremenilo in razvil se je pogovor o posebnosti slovanskih narodov.

Kmalu smo prišli v Sofijo. Pozdravili smo se z našimi sopotniki in po strogi kontroli smo prišli komaj na ulico.

Na ulicah je puho, meščanstva malo, vojska povsod - celo po hišah.

Nisem se mogel zbrati. Prvič sem v Sofiji in to v takih prilikah. Vse me je razburjalo in vse je bilo čudno.

V onih prvih dnevih žalosti in iznenadenja se ni mogel nikdo orientirati. Vsi so bili zmešani. Sofija, ki jo je bilo mogoče videti na ulici, buržujska in režimska Sofija je bila v resnici žalostna in strašno ogorčena.

Na poti v naše poslaništvo sva krenila jaz in moj kolega, tudi novinar iz Beograda, v misteriozno zgradbo »občestvene varnosti« (javne varnosti).

Posrečilo se nam je priti brez posebnega truda do glavnega vhoda. Prišli smo na stopnice. Toda ... v tem trenutku planeta pred nas dva vojaka z bajoneti na puškah in nekaj policajev.

— Koga želite? — nas vprašajo policaji. — Načelnika policije. — Ga ni tu, a kdo ste vi? — Novinarji iz Beograda.

Legitimirali smo se, in pomirili so se. V zgradbo nas niso hoteli pustiti z izgovorom, da nas ne bo nikdo sprejel, toda pravzaprav niso hoteli, da vidimo strahote, ki so se godile notri.

Milovanović.

Prepričevanja ne poznajo. Za nje obstoji samo eno dejstvo: kri ali zlato. V parlamentu samo 4-5 starejših ljudi. Ne prepričujejo razum, izkušnja in stvarni razlogi, temveč pest, ki udari.

Ameriški poslanik za Jugoslavijo.

Ko se je v sofijskih diplomatskih krogi izvedelo za izjavo Ruseva, je odšel ameriški poslanik Wilson k zunanjemu ministru in ga samo opozoril na posledice, ki morejo nastati, če bo bolgarska vlada še dalje dolžila Jugoslavijo soudeležbo na atentatu.

Atentat na ministra Kalfova.

V soboto okrog 8. ure je opazila policija v bližini poslopja, v katerem stanuje minister zunanjih zadev Kalfov, neko sumljivo osebo, ki se je oprezno plazila okrog hiše ter se je zdelo, da meri višino oken.

Podrobnosti o požaru in gledališču in narodni biblioteki v Plevni.

Sofijski listi prinašajo izrpane podrobnosti o požaru v Plevni. Požar je izbruhnil okrog pol 2. ure ponoči na dveh krajih obnemem.

Politične vesti.

— Pavle Radić o sporazumu z radikali. »Baseler Nationalzeitung« prinaša na uvodnem mestu intervju svojega dopisnika z g. Pavlom Radićem, ki je izjavil sledeče:

— Izjave g. dr. Ninčića bodo postale kmalu svetovnoslavne po njih »verodostojnosti«. Za časa volilnega boja je poteval g. dr. Ninčić po Evropi in povsodi oznanjal boljševiško nevarnost v Jugoslaviji.

— Policija utemeljuje. Zagrebška policija naznanja, da pripravljajo komunisti za prvi maj velike demonstracije. Te bi se vršile po vsej državi.

— Delo za novi proračun. Finančni minister je zahteval od vseh resornih ministrov, da mu v najkrajšem času izročijo predloge za izpremembo že izdelanega budžeta za leto 1925/26.

riški časopisi nad vse značilne predloge. Tako piše »Chicago Tribune«: Francija je dolžna, pa ne more plačati. Naj nam odstopi Antilske otoke in Saint Pierre et Miguelon!

— »Svobodna Amerika« Mihael Karolyi, znani nasprotnik Hortyjeve vlade je dobil dovoljenje za bivanje v Ameriki le pod pogojem, da se vzdrži vsake ustne ali pisarne politične izjave.

— Konkordat in poljski senat. V varšavskem senatu je iznesla levičarska socialna demokracija in radikalnih narodnjakov predlog, da se konkordat z apostolsko stolico a limine odbije.

— Senator Prašek in poslanec Rychter izgubila mandate. Volilno sodišče je izreкло dne 25. aprila pod predsedstvom Hacha sodbo glede spornih poslanskih mandatov senatorja Praška in poslanca Rychterja.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠÇA V LJUBLJANI.

- Drama. Začetek ob 20. uri zvečer. Torek, 28. aprila: Zaprt. Sreda, 29. aprila: Roka roko umiva. Red. A. Četrtek, 30. aprila: Delavska predstava pri znižanih cenah. Petek, 1. maja: Zaprt. Sobota, 2. maja: Lizistrata. Red D. Opera. Začetek ob 20. uri zvečer. Torek, 28. aprila: Aida. Gostovanje gđč. Zaludiva in Zdenka Knitla. Red E. Sreda, 29. aprila: Zaprt. Četrtek, 30. aprila: Don Pasquale. Red B. Veliki pevski koncert Zveze slov. pevskih zborov v nedeljo, 3. maja t. l. ob 3. pop. v Unioinu bo najimpozantnejša in tudi najzanimivejša letošnja koncertna prireditev. V posameznih točkah nastopi 15 pevskih zborov iz Ljubljane, Dolenje vasi pri Ribnici, Tacna pod Šmarno goro, Ježice, Kočevje, Kamnika, Tržiča, Kranja, Šmartna pri Litiji, Trbovelj, Litije in Maribora. Združeni moški zbori, čez 300 pevcev, zapojejo E. Adamičev »Zdravico«, zloženo za ta koncert. Ker se obeta in že prijavlja mnogo gostov iz vse Slovenije, priporočamo ljubljanski koncertni publiko, da si pravočasno preskrbi vstopnico v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

Književnost.

Dr. Iv. Lah, Knjiga spominov. (Ječe, Moja pot, Dan 1914 I.) — V Ljubljani 1925. Založila Tiskovna zadruga. Strani 163. Broširana Din 35.—, v celo platno Din 45.—, poštnina 2 Din več. — »Prva poglavja teh spominov so pisana v taboru Mittergrabner na Nižjem Avstrijskem spomladi 1916. Pisal sem jih ob svoji postelji v onih dneh polnih nad in pričakovanj, ko so onemogli nemški napadi nad Verdunom in se nam je zdelo, da nastaja v svetovni borbi velik preokret. Pisal sem, kakor sem se spominjal. Skrivam sem svoje zapiske v postelji in sem jih pri odhodu srečno rešil. Podajam jih tu deloma neizpremenjene. Pozneje se mi je zdelo potrebno spopolniti še dogodke s podatki kako, je rasla naša predvojnica generacija, kako je iskala pozitivnega programa in kako se je iz tega mladega kipenja razvil naš jugoslovenski nacionalizem, ki je končno leta 1914 objel vse naše slovanske pokrajine. Mislim, da se bo do mnogi radi z menoj spominjali teh časov. Bil sem v sredi našega boja, obdan od neštevitih znanih in nezanih sobojevnikov, ki so vsak na svojem mestu delali za našo skupno stvar. Dogodki so nas prehiteli. Ni mi bilo treba ničesar niti olepšavati niti pretiravati. Bilo je tako. Čas beži in na marsikaj smo že pozabili.« — Tako piše dr. Lah v predgovoru k svojim spominom, ki nam osvežujejo baš one dogodke, katerih naši dosedanjši vojni memoari Pivkovi, Matičičevi ali Feiglovi prav malo ali nič ne omenjajo divjanje germanškega terorja v zaledju in trpljenje naših ljudi po ječah in taboriščih. Knjiga je opremljena z Lahovim portretom ter karikaturami Podrekarjevimi, ki je narisal tudi naslovno stran. — Priporočamo jo prav toplotno.

Dnevne vesti.

— **Vprašanje ljubljanske elektrarne.** Včerajšnji »Slov. Narod« odgovorja indirektno in sila skromno na inž. Guličev članek. Odgovor je absolutno nezadosten in inž. Gulič je svoje trditve tako konkretiziral, da so indirektni odgovori samo potrdilo izvajanj inž. Guliča. Sicer pa bomo skrbeli, da vsa stvar ne bo zaspala. Za danes ponavljamo samo svojo zahtevo, da je treba čim prej razpisati ljubljanske občinske volitve. Samo ljubljanski občinski svet je kompetenten odločevati o investicijah in nikakor ne moremo priznati gerentskemu svetu, da odloča o investicijah. Če so te nujne, potem sledi iz tega samo to, da je greh vlade neoprostljiv, da ne razpiše občinskih volitev, ne pa da bi imeli drugi pravico odločevati o stvareh, ki se tičejo samo avtonomnega mesta Ljubljane.

— **Iz ministrstva narodnega zdravja.** V ministrstvu narodnega zdravja je podpisan daljši ukaz o zdravniških imenovanjih in navedenih.

— **Nov pravilnik o podelitvi zemlje kolonistom.** Minister agrarne reforme je podpisal nov pravilnik o podelitvi zemlje kolonistom in ostalim, ki imajo do tega pravico. Po tem pravilniku se ukine podelitev zemlje v severnih krajih ker je tam ni več na razpolago.

— **Nova borza.** Minister trgovine in industrije je dovolil, da se otvori v Somboru borza za blago in efekte.

— **Iz ministrstva prosvete.** V ministrstvu prosvete je izgotovljeno večje število ukazov o imenovanju novih profesorjev in docentov na naših univerzah.

— **Slovenski rudarji v Brnay les Mines** smo ustanovili 7. decembra 1924 »Društvo rudarjev«. Uprizorili smo že dve igri. Imamo pevski zbor, nimamo pa slovenskih pesmaric, kakršnekolikoli. Tudi iger nam manjka. Dobrodošle so vsake igre in knjige. Denarnega premoženja nimamo, da bi knjige plačali, zato trkamo na bratovska srca Slovencev in Slovenk, da nam pošljejo knjig. Naslov: Alojzij Grčar, Brnay les Mines, Rue de Lorraine No. 19. Cite 10. Pas de Calais, France.

— **Poskušen samomor madžarske umetnice.** Soproga svetovnega šampiona v boju s sabljami doktorja Aleksandra Poste, slikarica Edith Gaman se je zastrpila te dni v stanovanju svojih starišev v Budimpešti v veronalom ter je malo upanja, da okreva. Vzrok poskušene samomora so hude denarne zadrege, v katere je zabredla umetnica v zadnjem času. Razstavila je svoja dela

na številnih razstavah in povsodi je žela velike moralne uspehe, prodati pa ni mogla vsled splošne gospodarske krize ničesar. Deloma so zakrivile poskušeni samomor tudi nesrečne rodbinske razmere. Edith Gaman se s svojim soprogom ni razumela ter je žela ločena od njega. V poslovnem pismu je sporočila svojim starišem, da svojega mukopolnega življenja ne more več prenašati.

— **Strašne razmere v sovjetskih otroških azilih.** Ljudski komisar Semaško je inspiciiral otroške azile v sovjetski Rusiji ter ugotovil, da vladajo v teh azilih strahovite razmere. V teh zavetiščih je naletel na nepopisljive higijenične razmere. Otroci dobivajo tako malo hrane, da umirajo gladi. Vsakdanja hrana je sam krompir. Kruh dobivajo otroci samo trikrat na teden. Vsi otroci brez izjeme imajo srbečico, mnogi tudi raznovrstne druge izpuščaje na obrazih. 40% otrok ima fuzunkulozo, 30% razne venerične bolezni. V zavetiščih ne poznajo niti postelj niti posteljnine: otroci spe na golih tleh, kjer kar mrgoli razne golazni. Radi pomanjkanja obleke nosijo otroci srajce, narejene iz starih žakljev, ki jih nikdar ne preoblačijo niti ne čistijo. Deklice v dobi pubertete spe v istih sobah kot dečki enake starosti. Komisar je ugotovil 22 slučajev nosečnosti pri 14 do 15 letnih deklicah. Semaško je odredil, da se imajo otroški azili tekom enega meseca reorganizirati.

— **Velikanski požar v Chicagu.** V Chicagu je izbruhnil te dni iz doslej nepojasnjenih vzrokov v dveh velikanskih žitnicah požar. Velikanski plameni so razsvetljevali mesto daleč naokrog. Ves napor požarnih bramb je bil zaman. Ogenj se je posrečilo šele udušiti, ko sta pogoreli žitnici do tal. Škoda znaša 2 in pol milijona dolarjev.

— **Umožestveni morilec Gustav Lederer v Gradišču (Burgenlandu).** Žandarmerijska postaja v Pilgersdorfu je ugotovila, da je bil umožestveni morilec Gustav Lederer svoječasno kot komandant prostovoljske tolpe pod imenom Lajtoš tudi v Pilgersdorfu. Najbrže je soodgovoren za umor vojnega invalida Johanna Baumgartnerja. Ta je bil namreč na vaškem trgu obošen. Invalidovega očeta je Lederer osebno tako pretepel s palico, da je moral ležati več dni. Invalid Baumgartner je imel leseno nogo. To so mu banditi vzeli, vsled česar je padel na tla. Nato so mu vrgli okrog vratu zanjko iz telefonske žice ter ga vlekli tako na morišče. Po eksekuciji so ga pustili v svaričen zgradbi še več dni viseti. Na prsi so mu pritrili tablico z napisom: »Izdajalec domovine«.

— **Morski roparji v Črnem morju.** Pred nekaj dnevi se je javil pri pristaniškem komisariatu v Sulinu v Rumuniji kapitan neke turške jadrnice, ter je podal sledeče nekam srednjeveško zveneče poročilo: Ladja je prišla iz Carigrada ter se je morala radi nevihte zasidirati tik izliva Donave. Komaj smo to z velikimi težkočami storili, se je pripeljal k ladji čoln, v katerem je sedelo več vojaško opravljenih ljudi, ki so pozvali kapitana k sebi v čoln. Popreje so ga prisilili, da je dal povelje, da je pristala ladja ob obali. Kljub temu, da je ugovarjal kapitan, da je ta operacija spriči nevihte nevarna, jo je moral izvesti tekom dveh ur. Zapeljali so ladjo na sipino. Ko je obstala, so dobili morski roparji pomoč ter so izropali ladjo in moštvo, nakar so pobegnili. Ladja je izgubljena.

— **Iz orgij v smrt.** Robert H. Preston, slušatelj čikaške univerze, je bil neozdravljivo bolan. Zato je sklenil, da izvrši samomor s tem, da skoči s čolna v Michigansko jezero. Da je bila stvar bolj sigurna, si je privezal na noge težke uteže. Tri dni pred samomorom je dvignil svojo zadnjo gotovino v znesku 500 dolarjev ter nato krogal in uganjal vsakovrstne orgije do svoje zadnje vožnje s čolnom. V dnevniku, ki so ga našli v čolnu, je opisal svoje zadnje orgije in občutke, s katerimi je šel v smrt.

— **Vročina v Ameriki.** V Zedinjenih državah so imeli, kakor znano nedavno snežne meteže, ciklone in potrese, sedaj pa jih je obiskal val vročine. V nekaterih krajih kaže toplomer do 35 stopinj. V St. Louisu so morali radi vročine zapreti šole.

— **Amerikanski dvoboj.** Dva občinska svetnika v Tabuki (predmestju Mehike) inženjer Carilo in profesor Izquierdo sta ustrelila drug drugega v dvoboju iz dištanca štirih metrov.

— **Strašen samomor iz nesrečne ljubezni.** Na strašen način je izvršil te dni samomor 23 letni posestnik Haloun v Chrtnicah na Čehoslovaškem, ker ga je zapustila njegova ljubica. Vtaknil je v usta dinamitno patrono ter jo zažgal. Raztrgalo ga je na kose. Zaprtil pismo, s katerim pozivlje svojo ljubico, da pride vsaj k njegovemu pogrebu. V pismu je zahteval, da se udeleže sprevoda nevestine družice in vesela godba.

— **Revolverska scena v sodni dvorani.** V Varšavi se je vršil te dni proces zoper nekdanje funkcionarje sovjetskega poslanstva, ki so bili obtoženi špijonaže. Pri tej priliki je oklofutala v sodni dvorani priča nadporočnik Jendrusse zagovornika dr. Hofmokla. Ko je bila pri nadaljevanju razprave ta priča vnovič zaslišana, je potegnil dr. Hofmokl samokres ter oddal nanjo šest strelcev, ki pa so

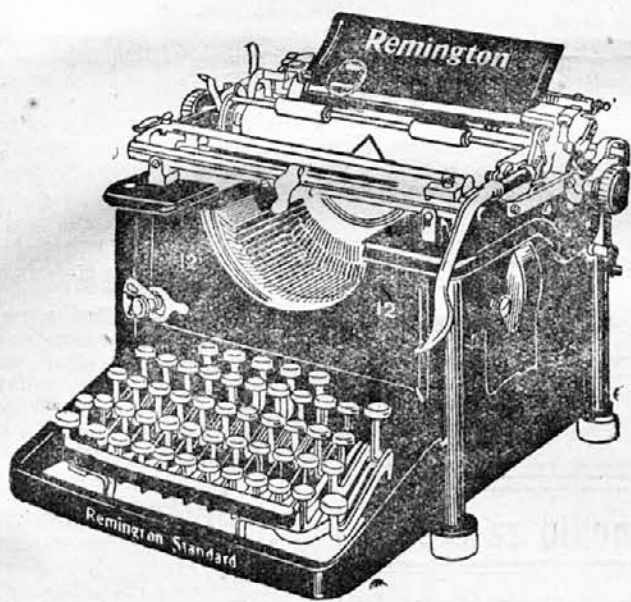
vsil izgrešili cilj. Dr. Hofmokla so nato razorožili in aretirali.

— **Boj z na smrt obsojenim.** V sodnijskem zaporu v Glogau-u se je odigral dne 25. t. m. razburljiv prizor. Radi umora na smrt obsojeni spediterski pomočnik Heinze je zvalil paznika pred svojo celico ter ga prosil, naj mu nekaj pobere, ko se je paznik priklonil, mu je iztrgal Heinze bliskoma samokres ter mu zagrozil, da ga ustrelji. Paznik je šel po pomoč in poizkusili so rabijantnega jetnika omotiti s plinom. Toda mož je razbil okno in zagrozil, da ustrelji vsakogar, ki se približa. Nato so zastavili okno z žimnicami in spuстили v celico plin. Ko je Heinze opazil, da je začel plin nanj učinkovati, si je pognal krogeljo v glavo ter obležal na mestu mrtev. Heinze je imel biti v par dneh usmrčen.

— **Vlom v vojaško skladišče.** Nedavno je bilo vlomljeno v vojaško skladišče 9. čete 13. pp. v Gruziji ter pokradeno več komadov uniform in vojaškega perila. Te dni so prišli storilcem slučajno na sled. Neki orožnik je opazil, da nosi delavec Jozo Monetič nove vojaške hlače. Stavil ga je na odgovor. Delavec je izjavil, da je kupil hlače od neznanega mu vojak. S tem se orožnik seveda ni zadovoljil. Aretirali je delavca in napravili so na njegovem stanovanju hišno preiskavo, kjer so našli še več vojaške robe. Nato so preiskali orožniki še stanovanje Monetičevega gospodarja. Že se je zdelo, da ostane ta preiskava brezuspešna. Hipoma pa pride komandantu patrolje na misel, da preišče še posteljo, v kateri je ležala gospodarjeva žena, ki je na videz bolna ves čas milo javkala. Ženska je odločno protestirala, da se jo tira težko bolno s postelje. Toda, ko je videla, da so vsi protesti zaman, se je udala v svojo usodo ter vstala, in orožniki so našli na svoje veliko presenečenje v postelji kar celo garderobo vojaške obleke in perila. Ker so se obdolženci izgovarjali, da so kupili stvari od neznanega vojaka, so jih tirali orožniki v vojašnico, in tam so vojaka res našli. Bil je redov Marijan Gripa, ki je priznal, da je vlomil s svojim tovarišem Hubertom Lajošem v skladišče ter ukradene stvari nato razprodal. Vrednost vojaške robe, ki so jo našli do sedaj, presega 30.000 Din.

— **V bajerju je utonil te dni Anglež Palmquist,** eden od ljudi, ki so se rešili pri veliki katastrofi »Titanica«. Domneva se, da je zabredel ponoči po nesreči v vodo.

— **Velika tatvina diamantov v Londonu.** Pretekli teden so odnesli neke noči doleže še neznani svedrovc iz prodajalne trgovca z diamanti Ernesta H. Whitehorna nebrušenih diamantov v skupni vrednosti 25.000 funtov sterlingov. Tatovi so morali imeti ponarejene ključe, zakaj po tatvini so bla-

REMINGTON

NOVI MODEL 12

Kako sodijo merodajni faktorji:

Tvrdba

Franc Bar

Ljubljana.

Med pisalnimi stroji, nabavljenimi pri Vaši tvrdki, se posebno odlikuje »REMINGTON Mod. 12«, tečejo lahko, gladko in brez ropota. Akoravno pišejo na njih v šoli začetniki vsak dan po 4 ure, ni bilo pritožbe. Pisalni stroji »REMINGTON Mod. 12« se odlikujejo kot izvrstni pisalni stroji. Ravnateljstvo ta stroj toplo priporoča.

Ravnateljstvo državne trgovske akademije v Ljubljani.

V Ljubljani 18. decembra 1924.

D. L. L. Böhm a. r.

Izključno zastopstvo:

FRANC BAR, pisalni stroji Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 5. Telefon šte. 407.

Edgar Rice Burroughs:

Tarzanovi doživljaji v džungli.

Cisto presenečeni od čudne dogodivščine so za trenutek prestali. Mala opica Manu, mali figar, se je upal postaviti divjim velikim Manganjem, skakljal je po telesu leva Nume in kričal, da ne smejo udariti.

Ko pa so samci prestali, je zagrabil Manu rumeno uho. Z vsjo malo močjo je vlekel za težko glavo, dokler ni počasi zvelkel in odkril kodrasto črno glavo in jasno rezane poteze.

Par starejših opic je hotelo započeto delo končati, a Taug, čemerni, ogromni Taug, je urno skočil na stran opičjega človeka, se razkoračil nad nezavesno postavo, zavrnil vsakega, kdor je hotel napaсти tovariša njegove mladosti. Tudi Teeka, Taugova soproga, je pristopila in se z režečimi zobmi vstopila na Tarzanovo stran. Še drugi so sledili temu vzgledu, dokler ni bil Tarzan obdan od kroga kosmatih borcev, ki nikakega sovražnika niso pustili v bližino.

Zelo presenečen in tepen je bil Tarzan, ki je par minut pozneje odprl oči in se zavedel. Pogledal je opice okoli sebe, in počasi se je spomnil slučajja.

Počasi je prišel širok smeh v njegov obraz. Dobil je dosti odrtin, ki so skeltele. A uspeh, ki ga je dosegla pustolovščina, je bil vreden bolečin. Prvič je zvedel, da so Keršakove opice ubogale njegov navet in drugič je spoznal, da je imel med topoglavimi živalmi, o katerih je mislil, da so brez čuta, zve-

ste prijatelje. Zvedel je, da je celo Manu — mali figar Manu — tvegat življenje zanj.

Tarzan je bil vesel, da je vse to zvedel, a zardeval je ob misli na lekčijo, ko jo je sam dobil. Bil je vedno šaljivec, edini v namrgodeni, strašni družbi, a ko je tako ležal poln ran in na pol mrtev, je skoraj svečano prisegel, da bo take šale opustil — skoraj, a vendar ne popolnoma.

MORA.

Črnci iz vasi glavarja Mbonge so praznovali slavnost. Tarzan pa je sedel nad njimi na velikem drevesu. Zlovoljen in jezen, sestradan in zaviden je bil. Lov se mu danes nikakor ni obnesel, kajti tudi najboljši džungelski lovci imajo slabe dni. Dostikrat je bil Tarzan cel dan lačen in bili so časi, ko je po cel mesec komaj uhajal smrti od gladi. A takšni časi so bili redki.

Nekoč je izbruhnila epidemija med rastlinarji in jih je nekaj let trebila iz ravnin, drugič so se zopet velike mačke tako hitro množile in preplavile deželo, da se je njihov plen, ki je bil tudi Tarzanov plen, dolgo časa ogibal pokrajine.

A večinoma je bil Tarzan dobro rejen. Danes pa je bil popolnoma sestradan. Komaj se je bil približal novemu plenu, je imel smolo za smolo, tako da je sedaj visoko nad večerjajočimi črnci trpel vse muke lakote, njegov srd na smrtno sovražnike pa je le še raste v njegovih prsih. V resnici je bila Tantalova muka, sedeti lačen in gledati, kako se Gomangani zalagajo z jedili, da so jim skoraj trebuhi pokali in povrhu še s slonovimi zrezki!

Res je sicer, da sta bila Tarzan in Tautor najboljša prijatelja in Tarzan dotlej še ni okusil slonovega mesa. A Gomangani so bili očitno ubili slona in ker so zauživali meso njihovega plena, ni čutil Tarzan nikake moralne zapreke, da ne bi storil isto, če se mu bo nudila prilika. Seveda, če bi vedel, da je slon par dni prej poginil vsled bolezni, se mu h kosilu ne bi tako mudilo, kajti Tarzan ni maral pokvarjenega mesa, haut-gout ni cenil. A lakota lahko otopi okus vsakega epikurejca, kar pa Tarzan le ni bil. V tem trenutku je bil zelo gladna zver, ki jo zadržuje previdnost, kajti veliki lonec sredi vasi so obkrožali črni bojovníki, mimo katerih tudi Tarzan ni mogel brez škode prodirati. Po sili je moral torej opazovalec na veji ostati lačen, dokler se niso črnci najedli do omedlevice; če bi jim potem še kaj ostalo, si bo moral iskati kosilo na kak pripraven način. A nestrpnemu Tarzanu se je zdelo, da bodo požrešni Gomangani raje počili, kot pa odnehali od pojedine, dokler ne bo uničena zadnja drobtina. Včasih so prekijali dolgočasno požiranje z deli lovskega plesa; njihov tek se je po plesu tako dvignil, da so se s podvojeno gorečnostjo vračali k loncu. A ko so pogoltnili strahotne množine slonovega mesa in zamorskega piva, so postali naenkrat preneokretni za kakršen koli telesni napor in nekateri so bili v takem položaju, da se niso mogli več dvigniti s tal, ampak so udobno obležali poleg kotla in se nažrli do popolne onemoglosti.

(Dalje prih.)

Pisarnica za časovni sklad "NARODNA DNEVNIKA"

gajno zopet zaklenili. Edini podatki, ki jih imajo oblasti doslej v rokah glede storilcev so odtiski prstov, ki so jih posneli v trgovini. To je največja tatvina, kar jih je bilo izvršenih v zadnjem času v Londonu.

Ljubljana.

1 — Zabavni večer s petjem, godbo, plesom in drugimi točkami priredi pevski odsek »Grafika« v soboto, dne 9. maja t. l. v dvorani »Kamince«. Vse zabave, smeha in šaleželjno obdobje se vabi na ta večer mičnosti, šegavosti in razigranosti, na katerem bo mladi grafični pevski zbor in šentjakovski orkester z vrhano mero zabave razigraval mlado in staro. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Vstopnina Din 10. — Ves dobiček gre v korist pevškega društva »Grafika«.

1 — Predavanja o zdravstvu. Peto predavanje se vrši danes v torek, dne 28. t. m. ob 6. uri zvečer v veliki dvorani univerze. Predava g. dr. Pintar, specialist za ženske bolezni, o velekakalnem predmetu: »Higijena žene«. Pristop k temu predavanju imajo samo matere in dekleta. Vljudno vabljenje vse, ki vam je kaj do lastnega zdravja in pa do zdravja zaroda.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA, 27. aprila.

Blago: Smrekovi oziroma jelovi hlodi, od 25 om prem. napr., 4 m dolž., fco nakl. post., 8 vag., den. 230, bl. 230; remeljni 78/78, 98/98, 38/78, 4 m dolž., monte, fco meja den. 600; bukovo oglje la, fco meja, 1 vag., den. 114, bl. 114; pšenica avstralska, par. Ljubljana bl. 470; otrobi pšenični, debeli, par. Ljubljana bl. 220; otrobi pšenični, drob., par. Ljubljana bl. 190; koruza zobata, promptna,

par. Ljubljana bl. 220; oves, makedonski, orig., fco vagon, Ljubljana den. 330, bl. 345.

Vrednote: 7% invest. posojilo iz l. 1921. bl. 61.50; loter. 2 1/2% drž. renta za vojno škodo den. 160; Celjska pos. den. 210, bl. 212; Ljubljanska kreditna banka den. 217; Merkantilna banka den. 110, bl. 125; Prva hrv. šted. den. 800, bl. 805; Kred. zav. za trg. in ind. den. 190, bl. 200; Strojne tov. in liv. bl. 135; Trbovelj. prem. družba den. 380, bl. 390; Združ. papirnice Vevče den. 100, bl. 118; Stavbna družba den. 265, bl. 280.

BORZE.

— Zagreb, 27. aprila. Devize: Curih 12.01 —12.11, Praga 183.08—186.68, Pariz 320.50 —325.50, New York 61.58—62.58, London 298.185—301.185, Trst 258.75—256.75, Berlin 14.745—14.895.

— Curih, 27. aprila. Borza: Beograd 8.30, New York 516, London 24.90, Pariz 26.725, Milan 21.13, Praga 15.325, Dunaj 0.00727.

× Stanje Narodne banke. Stanje dne 15. aprila. Kovinska podloga 427.9 milijonov (neizpremenjeno), posojila 1.294 (—16.1), število bankovcev 5,582 (—52.5) milijonov dinarjev.

× Vajeniška številka »Obrtnega Vestnika«. Izšla je številka »Obrtnega Vestnika« sledeče vsebine: Engelbert Franchetti: Spomini. — Ivan Rebek: Vajencem. — J. Zadravec: Rokodelsko vajeništvo. — Dr. Viktor Murnik: O nečem, kar je po vojni še bolj nego prej potrebno. — Ivan Mohorič: K razstavi vajeniških del. — Dr. Ivan Pless: Kvalitetno delo kot bojno sredstvo proti konkurenci! — Dr. Josip Pretnar: Mojsirska in šolska vzgoja vajenec. — Prof. M. Presl: Vzgoja obrtniškega naraščaja. — A. Kosi: Nekoliko besed o obrtno nadaljevalni šoli v Središču ob Dravi ob njeni triletnici. — Razno.

To in ono.

Čudovita rastlina chikuli.

Češki potnik-izsledovalec A. V. Frič je izdal te dni v praškem založništvu »Sphinx« brošuro, v kateri pripoveduje o neki jako čudni rastlini.

V Mehiki živi indijanski rod Tarahumara, ki časti kakteje brez bodje kot svete. Neko vrsto teh kaktej imenujejo Indijanci »chikuli«. V Zedinjenih državah se zvežejo te redke rastline »mescal buttos« (jabolka za žganje) v Mehiki pa »peljotes«. Teh chikuli je več vrst; takojmenovani »sluge in visoki gospod«.

Indijanci chikuli jedo. Zvečer sedejo okrog ognja, vrše se verski obredi in ob spremljevanju bobnov poje vsak izmed njih kakih 10 komadov chikulija. Učinek je nenavaden. Razvije se čudna pijanost, človek, ki je zavžil chikuli, ima čudovito lepe in prijetne vizije. Dasi je pijan, se ne zaletava, nasprotno hodi lahko popolnoma ravno tik ob robu strmega prepada, ne da bi se mu zvrtilo v glavi.

Indijanci pripisujejo temu svojemu bogu vsakovrstne čudežne moči. Chikuli je mogočen zaščitnik ljudstva, mu pomaga ter prinaša srečo.

Resnica je, da dosežejo Tarahumara-Indijanci visoko starost ter ne poznajo skoro nobenih boleznih, zlasti pa ne blaznosti in slaboumnosti, da so zelo inteligentni in fizično jako vztrajni. Frič pripoveduje o nekem slu, ki je pretekel pot 500 km v 36 urah, ne da bi bil samo enkrat počival ali jedel.

Frič je poskusil učinek zavzivanja chikulija na lastni osebi. Prva posledica je bila čudna barvena prevara: vse konture dreves, kamnov itd. so dobile nenadoma druge barve, kakor jih imajo v resnici. Sel je na

40 m visoko skalo ter hodil tik ob robu tako brezskrbno in sigurno, kakor sicer po ravnem. Nadalje je čutil v sebi neverjetno zvišanje delazmožnosti, na drugi strani pa ni čutil skozi tri dni nobene potrebe po spanju, hrani in pijači. Ena od najvažnejših posledic pa je biločasno izpodrinjenje seksualnega čuta v prid povišani aktiviteti. Poleg tega se mu je zdelo, da ima naenkrat dar, da ugane vse tajne namene drugih. Po skusi, ki so jih delali na raznih univerzah z alkaloidom »meskalinom«, ki so ga ekstrahirali iz rastline »chikuli«, so Fričeve trditve popolnoma potrdili.

: Nova verska sekta. V klasični deželi verskih sekt, v Rusiji so pogruntali zopet nekaj novega. V Volinji je ustanovil neki Kalamaučuk versko sekto, ki uči, da so največje zlo na svetu otroci. Kdor ima otroke, ne bo izveličan. Kalamaučukov evangelij se je med za verske nauke hudo dovzetnim prebivalstvom hitro razširil in ima tudi že svoje mučenike: Neki oče je sežgal v hipni verski blaznosti vse štiri svoje otroke žive, in sedaj romajo pristaši nove verske sekte po vrsti v ječe.

: »Suha« provinca postala zopet »mokra«. V državi Vinipeg je bila izdana pred več leti alkoholna prepoved. Vzdrževanje prepovedi pa je povzročalo oblastim vedno večje težkote, tako, da je bilo nedavno želji prebivalstva ustrezno, in so oblasti prepoved uživanja in prodaje alkohola zopet ukinile. Kakor se poroča, je povzročilo ukinitve predvsem intenzivno delovanje tihotapev.

Izdajatelj:

dr. Josip Hacin.

Glavni in odgovorni urednik:

Železnikar Aleksander.

Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

žek London:

(70)

Burni doživljaji.

Roman z južnega morja.

Saj so bili sami Bushmani in zato so bili vajeni takih tihih bojnih pohodov, čeprav so se njihovi bojni pripomočki razlikovali od teh, ki so jih videli tu. Najbolj tesno je bilo pri srečanju in Sheltonu, toda bila sta belokožca in zato jih njuni spremljevalci niso imeli na sumu, da bi mogla podleči tako vsakdanjemu občutku. Morala sta pač junaško igrati svojo ulogo ter kazati srčnost in odločnost, kakor se pač spodobi za »velike bele poglavarje« vladajočega plemena.

Odpravili so se dalje in Binu Charley je zopet prevzel vodstvo; njegovo bistro oko je odkrivalo tajne in opasne pasti drugo za drugo. Pot je bila posejana s tisočermi zaprekami, med katerimi je bilo najbolj neprijetno na pretkan način prikrito trnje, ki je mesarilo boste noge črncev. Popoldan se je celo Binu Charley komaj umaknil, da ni padel v nastavljeno jamo in se nabodel na kole, ki so bili skriti v podkopanem delu stene. Od časa do časa so morali vsi tiho obstati in čakati pol ure in še dalje, dokler ni Binu Charley preiskal sumljivega kosa

steze. Včasih je moral kreniti s pota v pragozd, da se je mogel od zadaj približati nastavljeni pasti; enkrat pa se je kljub njegovi opreznosti izprožil napeti lok in pušica je nekoliko ranila nekega črnca iz Poonga Poonga.

Tam, kjer se je z glavno stezo združila neka ozka stranska pot, se je Sheldon ustavil ter vprašal Binu Charleya, če ve, kam ta pot vodi.

— Nedaleč od tu je v pragozdu prav lep vrt, — je odgovoril Charley. Če hočete, si ga ogledamo.

— Tiho hoditi, — je posvaril par minut pozneje. — Vrt biti zelo blizu. Če tam biti kak Bushman, mi ga ujeti. —

Binu Charley se je splazil naprej ter nekaj časa opazoval goličavo; na to pa je namignil Sheltonu, naj pride previdno za njim. Joana se je skrčila poleg njega in nato sta pogledala predse. Planota je obsegala v celuni približno pol orala ter je bila oprezno zagrajena s plotom v obrambo proti mrjasecu. Banane in paw-pawova drevesa so bila že polna sadja, ki je baš dozorevalo; v zemlji pa je rasel sladki krompir in jamski plodi. V kotu planote je stala mala koliba iz trave in brez sten — zavetišče pred dežjem. Pred kolibo je čepel ob ognju mršav, bradat Bushman. Ogenj se je zelo kadil in sredi nad

njim je visel okrogel predmet. Podoba je bila, da Bushman pozorno opazuje ono, nad ognjem obešeno stvar.

Sheldon je opozoril črnca iz Poonga Poonga, da smejo streljati samo tedaj, ako bi hotel divjak zbežati; nato pa je dal znamenje za pohod. Joana se je Sheltonu hvaležno nasmehljala. Lovci lobanj so imeli tu posla z lovci lobanj. Črnec so neslišno stopili na svoja mesta, ki so bila razporejena tako, da so mogli vsi hkratu planiti na odprti prostor. Njih obrazi so razodevali pozornost in resnost. Oči so govorile o življenjski radosti, ki je plala v njih — saj tole je bilo pravo življenje, ta gonja med življenjem in smrtjo in njim se je edino ta lov zdel dostojen človeka; kajti dosihdoh so bili igrali to igro na nizkoten in strahopeten način, ubijali so zahrbtno v temnih goščavah pragozda in le poredkoma prihajali na odprta mesta.

Sheldon je zašepetal geslo, in deset črncev je planilo naprej — kajti Binu Charley je bežal z njimi. Bushmana je posvarilo njegovo bistro uho, poskočil je z lokom in puščicami v roki, pritrtil puščico v zarezo in med skokom napel lok. Mož, na katerega je ustrelil, se je izgnil puščici in predno je mogel ustreliti drugič, so bili sovražniki že nad njim. Podrli so ga na lla in ko je bil brez orožja in moči, so ga postavili zopet na noge.

— Saj je podoben staremu Babiloncu! — je vzkliknila Joana, opazujoč divjaka. — Lahko bi bil Asirec ali pa Fenician! Poglejte njegov ravni nos, njegov ozki obraz in naprej moleče lične kosti — poglejte njegovo pošteno, podolgasto čelo, njegovo brado in oči!

— In njegove krotovičaste kodre! — se je smejal Sheldon.

Bushman je trepetal v smrtnem strahu, kajti po svojih izkušnjah ni mogel drugega pričakovati nego smrt; vendar ni kazal svojih čustev; vračal jim je s ponosno samozavestjo njihove poglede in končno uprl oči v Joano, prvo belo ženo, ki jo je srečal v življenju.

— Na mojo besedo, ta Bushman jesti našega lovčariša, — je opomnil Binu Charley.

Govoril je tako nerazločno, da se je Joana nehote obrnila, hoteč ugotoviti, kaj je vzbudilo njegovo pozornost. In naenkrat je opazila, da gleda Gogoomyja. Kajti tisti predmet, ki je visel v dimu, je bila Gogoomyjeva glava. Bila je še sveža — dim je šele pričel učinkovati — in dasi so bile oči zaprte, je vendar Joana na onem strahotnem predmetu, ki se je zibal v stopajočem dimu, prav lahko spoznala očitno brhkost in živalsko močnatost Gogoomyjeve glave.

(Dalje sledi.)

MALI OGLASI
Cene oglasom do 20 besed Din 3.—, vsaka nadaljna beseda 50 para.

Suhe mavrohe ali smrčke
kupujemo. Kupci smo tudi za suhe gobe jurčke. Sever & Ko. Ljubljana.

Abadie
eigaretni papir zopet stalno na zalogi. A. Lampret, Krekov trg 10.

Proda se
kilo z gostilno in trgovino, gostilna takoj na razpolago v sredini Ljubljane. Naslov pove uprava lista.

Na dobro
in ceno domačo hrano se sprejme več oseb. Naslov pove uprava.

Veliko
suhe skladišče za državnim kolo dvorom, je takoj za oddati. Oglasiti se je Konopjuna, Gosposvetska cesta štev. 2.

Trgovski lokal
s stanovanjem, po mogočnosti z električno razsvetljavo na deželi na prometnem kraju se išče. Ponudbe na upravo pod »Promet«.

Kavnokar došle dalize in gladijole!
Gladijole v osmih barvah, veliko cvetne, dalize 30 različnih vrst — ima v zalogi Ivan Šimenc, trgovski vrtnar, Ljubljana, Gradišče 12.

Zastopstvo
kake dobre firme, za Ljubljano in okolico išče trgovsko verziran reduktan bančni uradnik. Cenj. ponudbe s navedbo pogojev na upravo lista pod »Agilenc«.

Dopisovanje želi
gospod v najboljših letih z izobraženo damo srednje starosti in simpatične zunanosti. Nesrečno poročene imajo prednost. Ponudbe na upravo lista pod: »Tolažba v nesreč«.

Josip Petelinc, Ljubljana
Na veliko! (blizu Prešernovega spomenika) ob vodi Na malo!
Popolna potrebščina za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, medu blago, plotentno, lepne robce, žičnice, sukance, toaletno blago. Telefon 315

GAMAUFOVO umetno gnojilo za cvetlice
je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoči raslini do izredno bujnega razvoja in vzbudi v cvetu mnogo intenzivnejšo nianso barve. Cena zavojčku Din 3.—. Razpošilja društvo:

»VRTNARSKA ŠOLA« V KRANJU.
Stalna zaloga: Herzmansky, Korsika, Adria, Bajc, Urbančič.

MODNI SALON
MINKA HORVAT, Ljubljana
STARI TRG ŠTEV. 21
ima vedno v zalogi najnovejše damske in dekliške slamnike in klobuke. — Žalni klobuki vedno v zalogi Popravila se sprejemajo.

Vrtnice
nizke in visokodebelne, v različnih barvah (z imeni), raznovrstno gmičevlje, leguster za plotove, smreki- ce, 1 m visoke ter razne sadike (perene) trajnice in letnih cvetlic priporoča Ivan Šimenc, trgovski vrtnar, Ljubljana, Gradišče 12.

Službo išče
akademično naobražen 25 leten go- spod v industriji, trgovini ali dru- gem podjetju. — Ponudbe na upravo lista pod »Delo«.

Matematiko
poučuje profesor. Honorar zmeren. Ponudbe na upravo lista pod »Mate- matika«.

Instrukcije
iz vseh srednješolskih predmetov daje in pripravlja za malo maturo visokošolec. — Naslov pove iz pri- jaznosti uprava lista.

Proda se
stara, dobro ohranjena omara in umivalnik. — Poizve se Wolfova ulica 1/II.

Oglašajte v „Narodnem Dnevniku“.

TISKARNA „MERKUR“
TRG. IND. D. D.
Tiska knjige, pravila, cenike, račune, letake, časopise, lepake, brošure, posetnice in razglednice. Izvršuje vsakovrstne trgovske kakor tudi vse druge uradne tiskovine. Lastna knjigovoznica.
LJUBLJANA - SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 552